

Elfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos petit
soronként 5 kr-ával
számítottak.

A mammon áldozata.

Debreczen, november 21.

A mester-utczai rablógyilkosok, a kiket a budapesti törvényszék a napokban kötél általi halálra ítél, nagyon közönséges, műveletlen és szegény emberek. A szüleik nem sok neveléssel látták el s alighogy megtanulták a betüvetést, már kidobták őket az életbe. A főbűnös, Kovács János, valóságos arisztokrata a többi közt. A kínos végtárgyalás alkalmával többször dicsekedve említette, hogy a katonaságnál a saját igyekezetéből őrmesterségig vitte föl.

A többi mind a csapszékek büzös levegőjében nevelkedett, a levegővel együtt szíván magába minden alávalóságot, kezdve a munkakerüléstől a rablógyilkosságig. Ha ez elzüllött alakok, kergetve a haszonlesés által, állati kegyetlenséggel legyilkolnak az utczán egy gyanútlan embert, hogy pénzt elrabolják, ez a tény mindenestre szomorú tanúságtétele az ember elállatiasodásának, de tekintve individualitásuk jelentéktelenségét, életmódjuk és nevelésük fogyatékoságait, lelkük esiszolatlan durvaságát, ha érteni

nem is, legalább kimagyarázni tudjuk, hogy erkölesi sülyedésükben egész a bitóig jutottak.

Nem is jut eszébe senkinek az ilyen emberi vadállatok szörnyű tetteit a társadalom rovására írni. Ezeknek az alakoknak semmi közük a társadalomhoz s a társadalomnak ő hozzájuk. Minden időben s minden államban még ott is a hol a humanizmus és kultúra a legmagasabb fokra ért, ott is megtaláljuk a Kovácsok, Marosiak, Horváthok és Szabók hasonmását. Az ilyen banditák létezése és viselt dolgaik legfeljebb a közrendészet és kriminalitás szempontjából jöhetnek elbírálás alá.

De mit szólnunk ahhoz, mikor egy művelt, tanult, gazdag, a társaság legelőkelőbb köreiből ismert alak rablásra vetemedik? Korotnai Árpád dr. gazdag ember, nőtlen, nincsenek családi gondjai; ha nem dolgoznék, akkor is kielégíthetné nagyuri passzióit és mégis megrabol egy halottat.

A mikor az ősz matróna örökre lehunyta a szemét, a gazdag ember leoldta a halott nyakáról a kulcsokat s megdézsmálta a mások örökségét. Egy orvos

teszi ezt, egy művelt ember, a ki szerepet játszik a társadalomban! Erkölesi szempontból nem szörnyűbb dolog-e az, mint a mit azok a toprongyos alakok buta vadsággal elkövettek?

Azok, a kik azt a szerencsétlen marhakupeczet lelőtték, az elrablott vagyonnal ekzisztenciájuk alapját akarták megszerezni s tettük elkövetéséhez némi személyes bátorságra is van szükségük; ebből az uri banditából csak a kapzsiság szólott és eselékmenye a legnagyobb foku gyávaság. Azok lelőtték emberüket s úgy rabolták ki; ez megvárta, míg az a gyöngye test hullává válik s akkor fogott a fosztogatáshoz.

A modern lélekbuvárok a kik minden ilyen bünesetnél a gondolkozó szerv abnormitásában, vagy az öröklésben keresik az okozati összefüggést a bűn és bűnös között, ha Korotnay Árpádot vennék vizsgálat alá, megvagyok róla győződve, kudarezt vallanának elméletükkel. Mi nem keressük Korotnay agyvelejében a hibát. Tiszta kapzsiság, telhetetlenség és lelketlenség az, a mi őt e gyáván végrehajtott rablás megtételére bírta. S ezeket a vonáso-

T Á R C Z A.

Ablakomban . . .

*Ablakomban nefelejts nyit,
Öntözgetem, félttem.
Muló élte, mosolygása
Olyan árága nékem.*

*Százsor drágább mosolygása,
Élte ezerszerre,
Kinek két kis keze ezt a
Hü virágot szedte.*

*Ablakomban bús nefelejts,
Hervad, hervad egyre,
Hervadásán két szememből
Sűrű könny pereg le.*

*Könnyem omlik, szívem vérzik;
Mint a virág élte,
Mért oly hamar elmuló volt
Galambom hűsége?*

Kun Béla.

Elkallódott tehetségek.

Irtá és a Csokonai-körnek 1896. nov. 17-én tartott diszülésén felolvasta:

Eötvös K. Lajos.

— (Folytatás.) —

Igy lett Munkácsi vetélytársa. És mondhatom, 10 Munkácsinál is többet

tanult azon egy hónap alatt. Reggeltől estig a képtárban ült, mester nélkül, magára hagyatva, de rajongó hévvel ültetve át lelkébe az ihletet, mit a mesterek festményeikbe leheltek. Szinte megdöbentő az a mindent elnyelő memória, melylyel az egész képtárt lelkébe másolta, úgy, hogy évek múlva is elfogadott bármely megrendelést: „tudja Kegyes, ezt meg ezt a képet fesse meg, ami muzeumi képtár ezen ezen falán van elhelyezve.“ Még arra is telt az egy hónapból ideje, hogy két nagy festményt lemásoljon a Pyrker-teremben: Batthyáni József hercegprimás arcképét a zirezi apátság számára és az oly szép „Bűnbánó Magdolnát“ a d.-földvári kaszinó megrendelésére.

Mikor így az egész életre szóló „kurzust“ befejezte, hazament Böleskére, átvette a zsellértelket, elvette az Évát és szétosztotta testét-lelkét a gazdaság, a család meg a művészet közt. Festegetett 300—400 arcképet, tájképet életképet, történeti képet, oltárképet, templomi freskókat. Éles, szinte szuró tekintettel vizsgálva az előtte ülőt, pár percz alatt megalkotja, mintegy lelkébe fotografálja a képet, onnét veti vászonra biztos esettel a hű másolatot, élő lélekkel, mely a régi

mesterművek módjára bárhonnét tekintve, reánk néző szemektől tükrözik.

Első megrendelője, édes apám iránt hálás emlékezetét Kegyes egy 20 év múltán egyedül emlékezetből megfestett mellképpel róttá le és ez a kép nemesak Vastagh György esetéhez méltó művészi becsü, de esodálatosan találó is. A tőle látott utolsó arckép pedig magáé a klasszikusan rut művészé és ez a tanulmányfő oly remek, hogy a kormány megvásárolván a műcsarnokban, a nemzeti muzeum művész-arckép-csarnokában helyeztette állandóan el.

Tájképei hangulatosak, borongók, mint saját szárnyaszegett kedélye. Életképei törölmetszett népiesek, egyszerűek, igazak, mint jó maga. („Pipára gyujtó csösz“ cz. festményét a kormány megvásárolván, szintén a muzeumi képtárba osztotta be.) Oltárképei (Böleskén, Német Kéren. Szántón, Bonyhádon stb.) ihletteljesek, de sötétek, mint földi dolgaival békületlen önlelke. Szóval: egyénisége subjectiv művészi alkotásaiban művészi erővel és igazsággal nyer mindenkor kifejezést.

Hagyjuk félbe a félbenmaradt, elkallódott tehetség ismertetését; lehangel a tudat, hogy az iskola hiánya gátolta

kat, ha nem is ilyen hatványozott mértékben, megtaláljuk a társadalomban is.

A vagyon, a pénz ma minden. Ez ad hatalmat, tekintélyt és nevet. A pénznek ma csakugyan nincs szaga. A földolog, gyorsan és könnyen, ha lehet minden munka nélkül, meggazdagodni. Lehet az út és mód, a melylyel ezt elérik, piszkos és alávaló, — a ki így meggazdagodik, lehet erkölcsében a leglazább: csak arra ügyeljen, hogy a gazságok és piszkosságok ki ne tudódjanak, hogy nem annyira a becsület, mint inkább a becsületesség látszata megőriztessék.

A gazdag Korotnay sem tett egyebet, mint hódolt ennek a kapzsi szellemnek, szaporítani akarta vagyonát piszkos módon, abban a reményben, hogy mindez titokban marad s ő továbbra is élvezheti még fokozottabb mértékben azt a tiszteletet és bizalmat, a mit a látszólag becsületes emberek összeharácsolt pénzüik révén élveznek. Közte és a többi között csak az különbség, hogy nagyon merész játékba kezdett és — rajtavesztett.

Korotnay prototipusa azoknak, a kik a pénz hatalmát mindenféle erkölcsi erő fölé helyezik. Előtte számba se jött a lelkiismeret szava, mikor azt a halottat megrabolta; egyetlen törekvése az volt, hogy ennek a gaz ténynek nyoma ne maradjon, hogy a társadalom szabályaival összeütközésbe ne kerüljön. Ha ki nem tudódik az a büntény, ma is fennhordott fővel jár s talán

egyike lesz a legszigorubb erkölcsbiráknak.

A mester-utczai rablógyilkosok, e buta, tudatlan és műveletlen nép végzete inkább szánalmunkat vivja ki; a Korotnayé megdöbbsent.

Hová jutunk, ha már a gazdagok is rabolnak?

Érdekes határozat. A gyermekek vallásának az egyházpolitikai viták idejében sokat emlegetett kérdésben érdekes határozatot hozott legközelebb a belügy-miniszter. Egy róm. kath. vallású férj és ágostai evang. hitv. neje ugyanis azt a kérést terjesztették föl hozzá, hogy folyó évi aug. hóban született leányuk, valamint a házasságukból ezután születendő gyermekek valamennyien a róm. kath. vallást követhessék. A miniszter kijelentette, hogy ez a kérés nem teljesíthető, mert a gyermekek vallását illető megegyezésnek az 1894. XXXII. t. cz. értelmében a házasság megkötése előtt kell létrejönnie s ily megegyezés hiánya esetén a gyermekek ugyanazon törvény rendelkezéséhez képest szülőik vallását nemük szerint követik.

Belföldi hír. (A trónbeszéd,) melylyel ő felsége az országgyűlést f. hó 26-án ünnepélyesen megfogyja nyitni, rámutat a fontosabbakra ama törvényhozási feladatok sorában, melyek az új országgyűlésnek munkaprogramját fogják alkotni. Különösen ki fogja említeni ezek közül a monarchia másik államával való gazdasági kiegyezés megújításának s a közigazgatás reformjának kérdését. Meg fogja továbbá érinteni, úgy halljuk, a külpolitikai helyzetet is. A közelmúlt napok eseményei, nevezetesen a Bismarck-féle leleplezések után méltán tekintenek politikai körökben fokozott érdeklődéssel, különösen az ide vonatkozó passzusa elé, a trónbeszédnek.

Zelenó csár mró kafidi iszkánni
Náne rája koha me paruvási.

(Azt mondják, hogy sem asztalom, sem szé-
(kem,
Egy urnak sinces pedig oly szép, mint nékem;
Zöld mező az én asztalom és székelem,
Nincs oly nagy ur, kivel azt föleserélem.)

Ande dikha ande mro poszityóre,
Héj de zalog panzen göró szi ande ;
Asztará me ande ménes jók Khuru.
Maj del váso jár biknos kro bankóvó.

(Bele nézek a kisebbik zsebbe,
Hej de kevés öt forintos van benne ;
Elfogok majd a ménesen egy csikót,
Majd ad érte a lókupez sok bankót.)

Ismertetésem utolsó alakjára Barát Nándor ozororai takácsra gondolva, szinte megszáll az a babonás félelem, amivel el van a község és vidékének népe telve a Hatvani professzor ez utódja iránt. Örökké édesen maradó mustot sajtolt, mondják, aztán mikor esodatermő kis szőlőjét ropant áron megvették tőle, sohase szürtek többé ott afféle édes bort. Senki földjében nem terem oly óriás répa, mint nála, pedig egyféle magot vetnek az egész határban. Pünkösztkor is hamvas-friss szőlővel kínálja meg a vendéget, — aki be mer lépni az ördögös házba, melynek

Takarékpénztári levelek.

Irta: Gaszner Béla.

A Debreczeni Első Takarékpénztár 4½% záloglevelei, pár nap óta a budapesti áru és értéktőzsde árfolyam lapjában hivatalosan jegyeznek.

Kész örömmel sietünk e hírt rovgysztrálni, mert e tényben egy, a mai gazdasági viszonyok között nagy jelentőségű eredményt üdvözölhetünk: vidékünk jelzáloghitel kamatlábának olcsóbbodását. A jelzáloghitelnek legperfectebb alakja a zálogleveles kölesönök, melyeknek engedélyezését a takarékpénztár még nem is nagy ideje vette fel üzletkörébe.

Terünk sajnos, nem engedi, hogy a jelzálogkölesönök e nemének hosszabb méltatásával foglalkozzunk; ez alkalommal csupán a záloglevelekről akarunk egyet-mást elmondani.

A kölesön engedélyezés és a záloglevél kibocsátás az 1876. évi XXXVI. t. cz. által lön szabályozva, élénk jelöl annak, hogy a törvényhozás a kiegyezés utáni ujjászületés éveiben aránylag elég korán nagy sulyt fektetett arra, hogy az ingatlanok olcsó és termelésük természetének megfelelő, hosszú lejáratu kölesönökhöz jussanak; e törekvés még különöbben megnyilatkozik a földhitelintézet és osztrák magyar bank jelzáloghitel osztályának még előbb megadott nagymérvű kedvezményekben. — Magának a törvénynek ezélja, hogy a pénzüintézetünk kibocsátotta a záloglevelek föltétlen biztosságnak minden garantiájával felruházassanak; ezért határozza meg a törvény a kölesön nyújtásnak részletes, szigoru feltételeit, ezért kívánja meg, a legalább 200.000 frt. értékű külön biztosítéki alap kiválasztását, ezért mondja ki, hogy ily kölesönök jelzálogai a záloglevél birtoko-

meg így alkotó erőnek a kifejlődését. De végéremehetetlen a hasonlító veszteségek sora; a kistormási orgona-építő paraszt, a decsi hegedű- és zongora készítő erdőkerülő, a kertész, festész, szobrász, versíró és feltaláló váradai polgár, a paksi nyelvész szücsmester és az ozorai csillagász takács, csak az én szűk ismeretségi körömből állnak elő, megtestesült szemrehányásul a nagy tehetségüket kiképező iskolák hiányáért. Csak két érdekes ismerősömet mutatom futólag még be, a nyelvészetnek és a természettudományoknak művelőit.

Győrfi András szücsmester megtanult németül, szerbül, románul, héberül és — a sátoros cigány akadémiján — cigányul beszélni és írni; mindegyik nyelvnek maga állította össze a grammatikáját. A cigány nyelvtan 100 folio kéziratát József főherceg ő fensége vette meg az én Győrfi komám uramtól, aki bizonyára igen tökéletes nyelvész volt, de hangyaszorgalommal írta össze a különböző népek közmondás-, mese- és dal-kincseit s ezzel becses anyagot hagyott hátra a tudós világnak. Ime pár szemelvény az általa fordított és gyűjtött cigány dalokból.

Óda phéne náne mange ni Kafidi, ni szkánni,
Náne rája Kászke szika redoz hi :

ablakai nappal sötétek, éjente világosak de baglyok őrzik, azért nem tekinthet rajtuk besenki. Az ég firmamentumát beleszóvi azokba a szép abroszokba, melyeket nem átallják az uri asszonyok messze földre megrendelni tőle. Hagyján, de még a főherezegek is hozzá fordulnak, nem az uradalomhoz, vagy a bérlő urakhoz, ha udvari fogataikba szép Nonius lovakat kell nevelni. Aztán nem beszél senkivel, igaz, hogy nem is igen kérdezzetik, mert a mit mond nem értenki: úgy beszél mintha könyvből olvasná. Istent nem hisz (ezt a főtisztelendő urtól tudják) hanem annál több könyvet buj éjente: azokból idézi föl a szellemeket.

Igy beszél az ozorai népfia. De tán még borzasztóbb, a mit maga a tek. jegyző ur ujságol. Ugy történt, hogy több évről elmaradt az adókönyv, a hires „B. tabella“ vezetése; már ki is írta az adó felügyelő ur, hogy 5—6 hónapra kiküld egy számtisztet a 100 rubrikás „B. tabellá“-nak a községköltéségén elkészítésére. Mitévők legyenek, hogy e nagy költség-től és szegyéntől meneküljenek? Hát uramfia elő áll Barát Nándor, betekint a nagy könyv 100 rubrikájába, aztán azt mondja, hogy majd meg csinálja ő. És Karácsonyra el is készül vele.

sok összeségének biztosítására szolgálván, ezekre vonatkozólag — esőd folytán való értékesítés esetét kivéve — harmadik személyek jogokat egyáltalán nem szerzhetnek. Maguk a záloglevelek oly mérvben vonandók vissza, kisorsolás vagy visszavásárlás útján a kis forgalomból, a mely mérvben a kölcsönök akár rendes, akár rendkívüli törlesztés által visszafolynak.

Mindezek a rendelkezések azt célozzák, hogy a záloglevél egy teljesen biztos elhelyezés, egy minden körülmények között fedezett értékpapír legyen; ez adja meg a zálogleveleknek azt a kelendőseget, hogy tőkegazdag országokban legelső rangú befektetésül vannak elismerve.

A sülyedő kamatláb áldásai nálunk is kezdenek már mind érezhetőkké válni; a zászlót e téren maga az állam viszi, mely a vaskapu kölcsön 3 százalékos ezimleteivel tavaly tette az első, fényesen sikerült utét az angol és német piacokon; körülbelül egyidejű, már itthon nagyfontosságú volt az állami követelések (adók, illetékek) után kamatlábnak teljes 1%-al való leszállítása. Ezeket a magánkamatláb és épen a földhitel kamatlábnak 1/2%-os sülyedése követte a 3 1/2%-os záloglevél typercualásával, úgy hogy a földbirtok jó idő óta tényleg olcsóbb hitelt élvez nálunk, mint a kereskedelem. — Követni fogja ezt, talán nem is hosszú idő múlva, a takarékpénztárak betéti kamatlábnak mérséklése, amire már 1892-ben a fővárosi intézeteknél kísérlet is történt, midőn a betéti kamatláb sajnos, csak egy félévig, 3,6%-ra volt leszállítva.

De hát ki ez a esodaember? Kerestem az alkalmat, hogy találkozzam és közelebről megismerkedjem vele. A népregélte sok ördöngösség mind elenyésző kicsiség azokhoz képest, miket találtam, megismerve a Kölcsey-főre emlékezetű szép koponyával és arccsal bíró, de szintén félszemű 1/4 telkes gazdaembert, aki csak téli időtöltésül szöveget; de télen nyáron egész napi munka után egész éjeken át olvas, ír, számol. Hallgatag, szerény, jámbor; egy szava sem árulja el az ördöggel való ezimboraságát. Ellenben minden szava, betűje, számjegye örök igazságokat kutat, tudományos módszerrel és eszközökkel.

26 éves korában még nem tudott olvasni, írni. Akkor megtanult és elolvasta a bibliát, — tudja is nagy részét. A terem és titka ösztönt ad későbbi kémiai, phisikai, csillagászati, metaphisikai és philosophiai tanulmányaira; az első ember és a mai társadalom között emelkedő fejlődésfokok felismerése a történettudományhoz üzi. Elolvassa Cantu Caesar óriási, történeti művét s egyben emlékezetébe vési, de saját ítéletével megrostálja. Azután be áll mükedvelő laboránsul a gyógytárba, ott természetrajzi és vegytani előismereteket szerez. A Természettudományi Közlöny kötetei és a Bernstein Természet könyve egészítik ki ismereteit.

(Vége köv.)

A 4 1/2%-os záloglevélnek ma már nálunk is nagy a kelendőse, a mit főleg bizonyít azon tény, hogy az összes fővárosi intézetek 4 1/2% záloglevelei a névértéken 1—1 1/2 frttal felül jegyeznék. Annival is alkalmasabbak tehát debreczeni Első Takarékpénztár záloglevelei a vásárlásra, mert a paritásom még alul állnak s így nem csak a nagyobb összegűknél egész jelentékeny árfolyamvesztéstől óvják meg a vásárlót netaláni kisorsolás esetére, hanem még ez esetre némi nyereséggel is járnak, teljesen eltekintve attól, hogy a bonitása mindkét párnak teljesen egyforma.

A vidéken a tőkegyűjtésnek legszokottabb módja a takarékpénztári betét; speciell Debreczen pl. 95, év végén kb. 11.850.000 frt. betétállományt mutat fel; ma már egy másik módja is megnyílik a tőkeelhelyezésnek a záloglevelek által, mely az elhelyezés biztonságát és jövedelmezőségét illetőleg mivel sem áll hátrább a másikkal, sőt a mennyiben a záloglevelek, ma még nem a névértéken jegyeztetnek annál határozottan előnyösebb kamatozást biztosítanak.

A záloglevelek bizonyára cautio és vadium képes értékpapirokuk fognak tekinteni az állami közigazgatás minden ágazatában, s ekkor alkalmasak lesznek arra is, hogy vállalkozóknak biztosítékul szolgáljanak.

A záloglevél kibocsátás annyiban is fontos közgazdasági factor nálunk, hogy talán az értékpapír vásárlást megkedvelteti e tekintetben még illegyenkedő közönségünk előtt. Pedig a mai gazdasági viszonyok között, nálunk is fel lehet vetni a kérdést: vajjon nem eredményesebb-e a panztőkés nyugodalmas, talán első pillanatra kevésbé lucrativnak ígérkező értékgazdálkodása mint a sokkal több anyagi fáradsággal is járó, azonkívül kiszámíthatatlanul nagyobb esélyeknek kitett és termelési foglalkozások, álljon az gazdálkodásból vagy állattenyésztésből.

Kitüntetett kiállítók.

— A debreczeni kerületben. —

Debreczen, november 21.

II.

VI. B. Csoport. Gyümölcsészet, kertészet, kereskedelmi és gyógynövények, dohány.

Kiállítási érem:

Ehlich Salamon és Henrik, Pa. Wenkheim, versenyképesség és kivitelképességért.

Elismerő oklevél:

Braun és Glöck, Csege, kitűnő termelésért, Gacsó Kálmán, H.-Böszörmény, kitűnő termelésért. Nyitrai és társa Csege, kitűnő termelésért.

Dohány.

Millenniumi nagy érem:

Darvas Béla, Mártonfalva, okszerű és elismerésre méltó dohánytermelésért.

Kiállítási érem:

Gr. Desseffy Aurél B.-Sz. Mihály, Elek István T.-Sz.-Imre, Jancsó Géza T.-Bura, Madarász Sándor Mártonfalva, Mandel Ede és Fisch Lajos Nyir-Császári, Majláth József gróf O-Fehértő, Özv. Nikelszky Sámuelné Nyiregyháza, Szent

Miklóssy Sándor Balkány valamennyien okszerű dohánytermelésért.

VI. C. Csoport. Állati termékek.

Kiállítási érem.

Tejgazdasági munkások képziskolája, Munkács, közhasznú működésért.

Elismerő oklevél.

Bede Gábor Kaba, hatos kaptárért. Kiss János Szoboszló mézért. Lukács Mihály Búd-Szent-Mihály 2 magazin kaptárért. Paksy Károly H.-Böszörmény mézért. Décsy Sándor Jászberény méz és mézborért. Fálcs Ignác Szolnok kaptárért. Kima János, dr. Sváby Lajos, Veres János K.-Szent-Márton mézért.

VI. D. Csoport. Vízépítés, halászat, turista-ügy.

Versenyen kívül.

VI. kerületi m. kir. kulturmérnöki hivatal, Debreczen. Szatmári m. kir. folyammérnöki hivatal.

Millenniumi nagy érem.

Alsó-szabolcsi ármentesítő társulat Debreczen, az ármentesítés terén kifejtett kiváló közhasznú működésért.

Kiállítási érem.

Hortobágy—berettyóvidéki belvizeket szabályozó társulat, Kurzag az ármentesítés terén kifejtett közhasznú működésért. Nyírvizszabályozó társulat Nyiregyháza, ugyanazért. Mezőtur—mesterszállási ármentesítő társulat Mezőtur, ugyanazért.

VI. E. Csoport. Szőlőszet, borászat.

Millenniumi nagy érem.

Frohner és Krémer, Szabó Lajos és Tóby család Debreczen. Kitűnően kezelt boráért. Horvát Lajos Beregszász, kitűnően kezelt boráért.

Kiállítási érem.

Barta Ödön Munkács, Ekker Ferencz N.-Károly, Fejér Zsigmond M.-Sziget, Holtzer János Szolnok, Katz Lajos Debreczen, Kálnai Lipót Debreczen, Lörincz Kristóf Szolnok, Nemes Kálmán Debreczen, Schönborn Buchheim Ervin gr. Munkács, valamennyien jelesen kezelt borért.

Elismerő oklevél.

Angyal József, Szolnok, Csák István Szolnok, Dienes Barna Debreczen, Fecske János Szolnok, Guthy Ferencz Munkács, Gyurkóczy Antal Szolnok, Hunyadi Béla Munkács, Kiss József Szolnok, Komjáthy Béla Munkács, Koncz Menyhért Szolnok, Linner Bertalan Munkács, Mandl és Ts. Szolnok, Mikecz József Nyiregyháza, Noun Károly N.-Károly, Pólya Béla Szolnok, Rézler György KisVárda. Sass Pál Szolnok, id. és ifj. Sárközy János Szolnok, Serly Gusztáv N.-Károly, Szele Floris Szolnok, Tar János Munkács, Torday Gábor Debreczen, mindnyájan jól kezelt borért.

Közreműködők érme.

Czeiner János uradalmi főtisztartó Beregszász, sikeres közreműködésért.

VII. Csoport. Erdészet, vadászat.

Versenyen kívül.

M. kir. erdőhivatal. Bustyaháza. M. kir. erdőőri igazgatóság M.-Sziget. M. kir. főerdőhivatal N.Bánya.

Kiállítási érem.

Károlyi Alajos gr. féle hitbizományi uradalom, Erdőd, jó munkáért. Neuberger testvérek Jászberény szép anyagért. Ujlaki-Hirschler és fia Bostyaháza, tanulságos kiállításért.

Közreműködők érme:

Bakai Ignác m. kir. főerdőőr M.-Sziget sikeres fáradozásért. Döring Károly művezető Erdőszáda sikeres fára-

dozásért. Erdélyi Gyula m. kir. főerdész, Körösmező, sikeres fáradozásért. Füstös Kálmán m. kir. erdőmester, Rástyaháza, sokoldalu és sikeres intézkedésért. Gondos Alajos m. kir. főerdős M.-Sziget, sikeres fáradozásért, Horbász Vinceze, kincstári munkás Bustyaháza, szakszerű javításért. Kallus József urad. főerdész Munkács, sikeres fáradozásért, Nagy-Nároly, m. kir. főerdész Bustyaháza sikeres fáradozásért. Pfalz Károly m. kir. erdőmester M.-Sziget szakszerű javításért és sokoldalu kiváló tevékenységért. Reiszenhücher Robert m. kir. főmester Bustyaháza, sikeres fáradozásért. Szabó Adolf m. kir. erdőigazgató M. sziget, sokoldala sikeres fáradozásért.

(Folyt. köv.)

Válasz a „Debreczeni Hírlap“-nak.

Debreczen, november 21.

Háború a Csak párosan miatt ez. cikelyemre a „Debreczeni Hírlap“ tegnap válaszolt és válaszában azt mondja, hogy nekem különösen volt alkalmam a templom jelentőségével és hivatásával tisztába jönni. Ez az összehasonlítás azonban nem mondható sikerültnek, mert elvégre is más az a templom, a melyre a Debreczeni Hírlap csóroz és más a művészet temploma. Ott az Istent imádják, itt pedig a művészetet kultiválják. — Oda imádkozni járnak, ide pedig szórakozni, művelődni, nagy jellemeket tanulni, a bűnt megutálni stb. A vallás templomában tiszta az eszme, míg itt a művészek templomában a bűn, a rossz, az erkölcsileg hitvány is szerepel, de csak azért, hogy a kiáltó ellentétekből levonjuk a morált, melyet mint erkölcsi lények követni tartozunk.

Azt is kijelentem, hogy nem az igazgató nevében beszéltem. Az én védelmemet nem kérte Komjáthy, nem is szorult erre. Amit irtam, azt abból az elvitázhatatlan jogomból irtam, amelyet — bár nem foglalkozom, mint be is vallottam töredelmesen, szinikritikával — megenged nekem a *Debreczeni Hírlap* is. Bizonyos lekötöttségéből sem irtam megjegyzéseimet, mert aki ismer engem az nagyon jól tudja, hogy csak annyit szoktam elfogadni mindenkitől, amennyi semmi irányban és senki iránt se tesz lekötöttséget.

Hogy az én pártomon, illetve véleményemen lévő színház látogató közönség mennyiben kontárkodik hivatlanul a színre került darabok elbírálásában, arra elég felelet az, ha kérésükre az igazgató rendes bérletben fogja előadni az inkriminált darabot.

A *De gustibus non est disputandum* czitálására én is felelhetnék valamit, de nem akarom kiélesíteni a vitát. Ez nem használna az ügynek s elidegenítene talán bennünket hírlapírókat is egymástól, már pedig én ezt nem óhajtom, sőt a barátságos és egymást mindig megértő, egymás gyöngeségeit elnéző, egymás véleményét tisztelő iránynak szeretnék híve maradni.

Béke tehát velünk s munkálkodjunk egyetértő szeretettel.

Koncz Ákos.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr sajtótudósítójától. —

A czár Angliában.

Budapest, november 21. Londonból távirják, hogy a czár a jövő évben hivatalos látogatást fog tenni Angliában.

A szerb király Bécsben.

Budapest, november 21. Bécsből távirják, hogy Sándor szerb király ma odaérkezett. A pályaudvaron hivatalos fogadtatás volt, királyunk a szerb királyt délután fogadta.

Tíz millió franknyi árvíz-kár.

Budapest, november 21. Belgrádból távirják, hogy a Morava és Drina vidékein óriási árvíz pusztított, mely 10 millió franknyi kárt okozott.

Konstantinápolyi hírek.

Budapest, november 21. Filippopolból távirják, hogy a török fővárosban el van terjedve a hír, miszerin Aziz bey, a volt pétervári katonai attache és Assip bey Európába menekültek. — Továbbá, hogy a török tengerészeti akadémia 15 hallgatóját, letartóztatták, mert tiltott újságokat találtak náluk és mert pénzt gyűjtöttek az ifju török bizottságnak.

NAPI HIREK.

— **Istenitisztelek.** Holnap, vasárnap a helybeli templomokban a következő lelkészek és a következő sorrendben tartják meg az istenitiszteleket. A **református templomokban**: d. e. 9 órakor predikálnak: a nagy templomban **Mitrovics Gyula**, a kis templomban **Dicsőfi József**, a kossuth-utcai templomban **K. Tóth Kálmán** és az Ispótyai templomban **Béltéky Lajos**. A **róm. kath. templomban** reggel hét órakor **Molnár Kálmán**, kilenc órakor pedig **Dr. Wolafka Nándor** püspök, misézük utána a szent beszédet **Kovács Márk** tartja meg. Fél tizenkét órakor **Hamernyik Sándor** mond esendes szent misét. Délután három órakor 'a litániát, majd utána a keresztyén tanítást és a rózsafüzér társaság ajtatosságát **Dr. Wolafka Nándor** püspök végzi. **As ágostai evang. templomban** délelőtt tíz órakor **Materny Lajos** lelkész tart predikációt.

— **Egyházkerületi közgyűlés.** Ugyancsak megcsappant érdeklődés mellett folyt le ma délelőtt az egyházkerületi közgyűlés negyedik napja **Kiss Áron** püspök és gróf **Degenfeld József** főgondnok tarselnöke alatt. A tegnapi tárgyalások jegyzőkönyvének felolvasása után **Márk Endre** a tiszántúli egyházkerület és a kollektum ujonnan megválasztott ügyésze tette be a hivatalos esküt s azután a tegnap megkezdett iskolaügyek tárgyalását folytatták. Hosszabb időt vett igénybe **Joó István** egyházkerületi gymnáziumi felügyelőnek jelentése, a melyet szintén egyhangulag vettek tudomásul. A közgyűlés a ma délelőtti tárgyalásokkal befejezést is nyert. Még délután a fegyelmi bíróság ülészik, hogy a nagyszámu fegyelmi ügyekben határozatot hozzanak.

— **Eljegyzés.** Egy hirnevös ósrégi uri család öröméről, egy kedves szép leány boldogságáról értesítjük lapunk olvasó közönségét. Kölesy Sándor kir. ítélő táblai bíró leányát, Kölesy Hedvig kisasszonyt a közlelbi farsangokon lezajlott elite mulatságok és

intelligens társasköreinknek ez egyik kedves, bájos alakját, a napokban jegyezte el dr. Klupáthy Jenő, a budapesti tudomány egyetem fiatal magántanára. Az esküvő f. év december hó 10-én lesz. Az esküvő után az ifju pár hosszú külföldi nászútra megy. Beutazzák előbb Angliát, azután a kék egü Olaszország klasszikus földjét.

— **A jog- és pénzügyi bizottság** tegnap délután ülést tartott Vértessy István főjegyző elnöke alatt. Több kisebb-nagyobb fontosságú ügyre nézve adott véleményes javaslatot. Így némi módosítással elfogadta a **vidéki huszbehozatal** megkönnyítését és elárusítását szabályozó, a rendőrfőkapitány által kidolgozott szabályrendeleti javaslatot. A **Miklós-utcai** háztulajdonosok aszfalt gyalogjáró készítése iránti kérelmére abban a véleményben van a bizottság, hogy az csak ugy teljesíthető, ha az utca háztulajdonosainak többsége egy megtartandó jegyzőkönyvi tárgyalás során, vagy egyéb hitelt érdemlő módon kötelezi magát, hogy a mérnöki hivatal számítása szerint a háztulajdonosokra eső 7729 frt 22 krt 1897-ben megfizetni hajlandók. Hasonló véleményt adott a bizottság a **kadas-utcai** házbirtokosok kérvényére. **Klobusitzky Béla** monospetrii nagy birtokos a **margitta-szilágy-somlyói** vasut engedményese 30,000 frt hozzájárulásáért folyamodott Debreczenhez. A bizottság a kért segély megtagadását véleményezi, azzal az indokolással, hogy míg az Ermellékkal megfelelő összeköttetésünk nincs, nem áll érdekünkben a margitta-szilágy-somlyói vasut kiépítését előmozdítani. — Torda-Aranyosvármegye köriratát a földadók leszállítása érdekében tudomásul vétetni javasolja, miután a kormány az adók reformját már anélkül is munkába vette. A kées-utcai 3475. számú ház mellett fekvő 1005 négyszög öl területű üres kis telek eladását elvben helyesli a bizottság, ha a szomszédos 3475. sz. háztulajdonosa négyszög ölenként 15 frtot fizet érte s kiköztetik, hogy a két telek egymástól el nem szakítható. Ma délután a jövő évi költségvetés tárgyalására kerül a sor.

— **Tanári székfoglalók.** A debreczeni ev. ref. főiskola új tanárainak Helle Károly dr. és Ferenczy Gyula akadémiai, Török Péter és Peczkó Ernő dr. főgymnáziumi tanároknak hivatalukba való beiktatása a szokott ünnepélyességgel f. hó 28. (szombaton) reggel 9 órakor a főiskola dísztermében fog végbemenni, a mely alkalommal nevezett tanár urak székfoglaló értekezéseket tartanak. Főiskolánk ez ünnepélyre t. czimet ezennel teljes tisztelettel meghívja. Debreczenben, 1896. november 18. Az igazgatóság.

— **Egyházmegyei új tanácsbíró.** Az alsó-szabolcs-hajduvidéki ev. ref. egyházmegyében megürült egyik tanácsbírói tisztségre beérkezett szavazatokat a szavazatszedő bizottság, melynek tagjai voltak **Zsigmond Sándor** esperes elnöke alatt **Szabó Lajos** és **Nagy Dániel** lelkészek az egyház, **Puky Gyula** kir. t. elnök és **Rásó Gyula** kir. tan., alispán a világiak részéről, — tegnap délelőtt a kollégium kis tanácstermében bontotta fel. Beérkezett 51 szavazat; ebből 49 **Erős Lajos** p-ladányi lelkészre esett s így ő lett tanácsbíróvá megválasztva.

— **Adakozások az egyetemre.** A Debreczenben létesítendő protestáns egyetem alapja javára Balmaz-Ujváros község az általa tett alapítvány most esodékes 250 frtos részletét a mai napon **Kiss Áron** püspököt befizette, ugyszintén **Bojt község** is 50 frtot küldött ugyanezen czélra.

— **Megyebizottsági tagok választása H.-Böszörményben.** A nov. 19-én megtartott választás a szabadelvű párt fényes győzelmével végződött. A szavazás reggeli 9 órától d. u. 4 óráig óriási érdeklő-

dés mellett folyt. Az első kerületben a szabadelvű párt vezére Paksy főkapitány mérkőzött a függetlenségi fő korifeusával id. Uzonyi Péterrel; a második kerületben U. Szabó Sándor földbirtokos állott szemben két függetlenséggel: Fábrián Antal és Oláh Bálinttal. — Az eredményt este 5 órakor hirdették ki, a mely szerint az első kerületben Paksy Károly 263 szavazattal Uzonyi Péter 182 szavazata ellenében, a második kerületben U. Szabó Sándor 233 szavazattal Oláh Bálint 96 és Fábrián Antal 52 szavazata ellenében megyebizottsági tagokká megválasztottak. A választás eredménye a szabadelvűpárt soraiban nagy lelkesedést keltett.

— **Felolvasó estély.** A főiskola magyar irodalmi önképző társulat nyomtatott lapja javára a főiskolai énekar közreműködésével folyó 1896. november hó 25-én az ev. ref. főiskolai díszteremben szavaló és felolvasó estélyt rendez, melynek műsora a következő lesz: I. Rész. 1. Ének, előadja a főiskolai énekar. 2. Komoly szavalat Csajághy Károly 4. jh.-tól. 3. Versfűzér a társulat tagjainak műveiből, felolvassa: Szabó Antal 3. th. 4. Vig szavalat Maklár Pap Ernő 2. th.-tól. 5. Magyar dalok, cimbalmon előadja: Keresztesi József 3. jh. II. Rész. 6. Komoly szavalat Kálmán Gyula 3. jh.-tól. Magyar dalok, fúrulyán előadja: Vass Gyula 2. jh. 8. Felolvasás Fél Boldizsár 3. jh.-tól. 9. Vig szavalat Boross Lajos 1. jh.-tól. Ének, előadja a főisk. énekar. Belépő díj személyenként 30 kr. Jegyek előre válthatók: Szent-Királyi Tivadar, Zádor Lajos és Békés Lajos urak üzleteiben és a pénztárnál. Az estély kezdete pont fél 5 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

— **A gyermekek ellensége.** A változó őszi időjárással a családok réme is megjelent s szedi áldozatait. Kevés szülő menekül meg attól, hogy gyermekei közül a difteritisz talán ép a legszebb, legjobbjakat, az élők sorából elragadni meg ne kísértse. Egy családapa beszéli, hogy kis tíz hónapos fiának torok hurutja rosszabbra fordulván orvosi segítség után nézett, a kicsinek baját az orvosok ekkor már súlyos jellegű difteritisznek találták s az apa ott látta lebegni gyermeke felett a halál angyalát. E válságos időben Dr. **Derekassy** István mint házi orvos gyógyszerummal a kis beteget beoltotta s kitűnően eltalált belső rendelése mellett külső borogatásokat rendelt, mit a kétségbeesett szülők óra és perc pontossággal rakosgattak. A gyermek meggyógyult. E példa is mutatja, hogy a pusztító ellenséget módunkba van legyőzni s legyen a szülők első kötelessége, ha változást vesznek észre, orvosi kezelés után nézni.

— **A róm. kath. iskolaszék** ujonnan választandó kilencz tagjára a szavazatok holnap 22-én adandók be a „Thereziánium” árvaház földszinti helyiségében, még pedig délelőtt 9-től 1-ig s délután 3-tól 5 óráig. Mire a kath. polgárok figyelmét ujjal felhívja az elnökség.

— **A kasszirő regénye.** Debreczen egyik kávéházában a nyáron egy szép, elegáns megjelenésű kasszirő körül rajongott a törzsvendégek gyulékonyabb szívű ifjabb része. Két hóval ezelőtt a szép kasszatündér eltávozott Debreczenből. Szolnokra ment, hol azonban nem sokáig tartózkodott. Onnan egyik nagyobb gyulai kávéházba került. Gaál Etel kasszirosleánynak szerdán telt volna le az ideje s ki kellett volna lépnie a szolgálatból. Csak három hete volt még Gyulán, ami éppen elég volt, hogy szive lángragyuljon valaki iránt, ki tudomást sem vett róla. Rettegve várta mindig az elutazás óráját s mikor szerdán este házigazdája belépett szobájába, hogy az indu-

lára figyelmentese — uti-öltönyben, a pam-lagra dőlve találta, halálos vergődésben. Szerelmi bánatában, az indulás percében rézgálicz oldatot ivott s csak a gyorsan alkalmazott ellenmérég tudta életre kelteni. Beszállították a kózkórházba, hol élet és halál közt lebeg. Az annyi mosolyt osztó kassziros leányt megölte első igaz szerelme.

— **A vadásztársulat értesítése.** A debreczeni vadásztársulat választmánya által hozott közérdekű határozatokról a következő értesítést teszi közzé:

Fogyot löni a társulat területén 1897. évi október 1-ig nem szabad. Magán vadászatokra vendéget vinni csak vendégjegy szerzése mellett engedtetik meg. Vendégjegy kiállításáért az elnökséghez, távollétük esetén Publig Ernő társulati jegyzőhöz kell fordulni. Hajtó vadászat ezen idényben 4 tartatik. 1. 1896. decz. 6-án a Pipó hegynél. 2. 1896. decz. 20-án a Nagy Cserén, a szata Csész háznál. 3. 1897. január 6-án vizkereszt napján a Halápon. 4. 1897. január utolsó vasárnapján a Mézes hegynél. Tizes vadászatok tartása ezen idényben megengedtetett. A választmány.

— **Tolvaj könyvgyűzők.** Feigenbaum Lajos kis-uj-utozai lakosnál a napokban valami Lövi Simon nevű Székely Aladár könyvkidványait kolportáló fiatal ember lakást vett fel. Három napig lakott ott s a harmadik napon belopkodott lakásadójába szobájába s annak záros szekrényét feltörve, onnan egy husz koronás aranyat ellopva, megugrott. A károsult Feigenbaum a lopásról jelentést tett a második kerületi kapitányságnál, ahová épen akkor érkezett meg a nagy-károlyi rendőrkapitányság körözvénye, a melyben szintén Lövi Simon könyvágouset kerestetik, miután ott tartózkodása alkalmával ottani lakásadójának téli kabátját s számos ruhaneműjét ellopta. A rendőrség a notárius tolvaj országos köröztetését rendelte el.

S z i n h á z.

(P.) Tegnap a szokásos bérletiszünetes előadás helyett, bérletben adatott „Othello” a szokottnál kisebb számú, de igen distingvált közönség előtt.

A czimszerepben Komjáthy János remekelt, egyikét nyujtván legszebb és legjobb alakításainak. Bámulatos volt az az önmérséklet melylyel erejét mintegy gyűjtötte egyes viharos jelenetekre; de nagy volt önmérséklete az ilyen viharos jelenetknél is. Nyomról-nyomra láttuk a mór lelki világát attól a pereztől, midőn a gyanu ördöge befészkelte magát szívébe, egész a végkatasztrófiáig. Komjáthy híven adta vissza azt a tengernyi dühöt és elkeseredést, gyűlöletet, mely a féltékeny mór szívében dulhatott. Nagy érdeme Komjáthynek, hogy beszédét még akkor is tisztán meg lehet érteni, mikor az indulatok gyorsabb beszédre sarkalják; ezt nem lehet sok vidéki színészre elmondani, sőt ismerünk országghírű vidéki színészt, a ki szerepének felét elszokta hadarni. A Komjáthy tegnap esteli alakítása olyan előkelő művészi színvonalon áll, hogy semmivel sincs hátrább a nemzeti színházbéli e nemű alakításainál.

Szilágyi Vilmost (Vágó) legnagyobb és legnehezebb szerepében láttuk ez estén a cselszövő, alattomos s épen ezért gyűlöletes zászlótartó szerepében. Alakításának művészi volta mellett azok a zugások voltak legnagyobb tanubizonyosságok, melyek sűrűn felhangzottak a nézőtérén, mikor valami gázságon törte a fejét. Valóban óriási tanulmányt árult el, midőn ennek a fekete lelkű embernek jellemét úgy el tudta találni, hogy szinte dühbe jött a néző ennyi gázság láttára. Nem mondhatunk nagyobb dicséretet mintha

kimondjuk, hogy alakítása tökéletes volt. Őszintén gratulálunk hozzá, mert ennél jobbat senki sem produkált még nálunk.

Molnár Rózsika (Desdemona) szépen játszott s nagy tanulmányt árult el. Bensőségteljes játékaért a közönség sűrűn tapsolta és sokszor hívta lámpák elé.

Vidor Dezső (Cassio) alakítása ellen sincs kifogásunk — bár meglátszott rajta, hogy ebben a szerepben nem találja jól magát.

Igen jó színésznek bizonyult Olasz György (Brabantio) a megbántott s elégtételt követelő apa szerepében. Kitűnő organuma van s intelligens előadása acceptabilis színészé teszik őt nagyobb szerepekben is.

Benedek Gyula (Rodrigo) kis szerepét helyesen töltötte be. Ugyanezt mondhatjuk F. Csigaházy Ede felől is (Emilia) a ki különösen az ötödik felvonás végejelentében emelkedett drámai magaslatra.

A többi kisebb szerepek személyesítői is jól működtek közre s így az összelőadás kiválóan sikerültnek mondható, a minthogy a nézőtérén gyakran felhangzott taps és éljenzés mutatta a közönség teljes meglepedését.

Mulatság.

* **Katalin táncmulatság.** Az iparos-ifjuság önképző egylete, holnap este tartja „Katalin” táncmulatságát, a „Bika”-szálloda dísztermében. E mulatság ujjnak nem mondható. Ezelőtt 40—45 évvel a „Katalin” bálók voltak Debreczenben a leghíresebbek, a legkedveltebb és legnevezetesebbek. A figyelmes rendezőség minden lehetőt megtett, hogy e mulatságot a feledés homályából előhozva, emlékezetessé tegye a résztvevőkre nézve. Szünóra alatt a Katalin névvel bíró meglelent asszonyok és leányok között értékes tárgyak fognak minden díj nélkül kisorsolattatni.

Irodalom — Művészet.

* **A „Zenélő Magyarország”** zongora zene-műfolyóirat november 15-diki XXII. füzeté a következő zeneműveket közli: I. Buday J. „Szilaj szellő hordja a fák levelét. II. Angyal Armánd „Esik az eső” 2 szép magyar dalt. III. Moszkovszky Mór hírneves „Spanyol tánczai” egyikét 4 kézre. IV. Grieg Eduard nagynevű norvég zeneszerzőnek „Norvég nemzeti dal” klasszikus szépségű művét. V. Sousa J. F. „Highlife” című snedig indulóját. Ily gazdag tartalommal jelenik meg minden füzeté a „Zenélő Magyarországnak” mindenkor 10 oldal zenével egy füzet ára 20 kr. E folyóirat egy évnegyedben hat ily gazdag tartalmu füzetet ad 10 oldal zenével s ára a 6 füzetnek 1 frt. Előfizetheti „Zenélő Magyarország” kiadóhivatalában Budapesten II. Csengery-utca 62 a honnan mutatónyomozást ingyen küldenek.

* **Az „Iparosok Olvasótára”** című havi füzetes vállalatnak — melyet a kultus- és kereskedelmi miniszterek — támogatásával Martonffy Márton és Sztérényi József országos iparoktatási főigazgatók szerkesztenek. III. évfolyama most indult meg. Az I. füzetet or. Sztérényi Hugó tanár írta, „Az iparban előforduló ásványok” czime alatt a kőszén és petroleumot tárgyalva abban a könnyed, népszerű moderban melyre iparosságunk nagyobb részének és az iparos-ifjuságnak általában szüksége van. A füzetet igen sikerült képek illusztrálják, melyek emelik annak értékét, a mennyiben szemléltetővé teszik az illető részeket. A vállalat (10 füzet) előfizetési ára 3 frt.; egy füzet ára 30 kr. Kiadója a Lampel Róbert (Wodianer F. és fia) féle es. és kir. udv. könyvkereskedése.

* **Az új országgyűlés megnyitása** is megtörténik rövid napok multán és arról a sok új képviselőről, kik a tisztelt házba beleszerülnek, képben és írásban bemutatókat szándékozik hozni a „Képes Családi Lapok” mert e lap a jó regények, elbeszélések, rajzok, humoreszkek és költemények mellett súlyt fektet arra is, hogy a közéletnek, a társada-

lomnak vezérlő férfiak, hölgyeit olvasóinak bemutatása. Az új honatyák sorozatát már a budapesti új országgyűlési képviselők arcképeivel egyik utóbbi számával megkezdette. De nemcsak az urak, a hölgyek is bő szórakozási módot találnak a „Hölgyek Lapja“ hasábjain. A „Képes Családi Lapok“-at minden családnak ajánljuk. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal Budapest, väczi körút 42. szám.

* „Éljen a haza!“ Magyar egyveleg, zongora két kézre összeállította Ivánfi Iván (Greizinger Iván.) Megjelent Klökner Ede kiadásában Budapesten, ára 1 frt 50 kr. A magyar dalok legjobb gyöngyei és egyéb magyar motívumok képezik az egyveleget, amely egyedül áll eddig ebben a zsánerben. Ivánfi nagy zenei tudása és finom ízlése egyaránt képesítették arra, hogy ezzel a művel megajándékozza a magyar zenekedvelő publikumot, amely bizonyára köszönettel fogja fogadni azt, mert nem lesz többé a selejtes német potpourrikra utalva. Az átirat közepes nehézségű úgy, hogy kissé gyakorlottabb zongorázók könnyen lejátszhatják. Ajánljuk a remek szépen harmonizált 32 legjobb magyar dalokból összeállított 16 lapra terjedő szép kiállítású füzetet a jó magyar zenét kedvelő zongorázók különös figyelmébe. Kapható a kiadónál Klökner Ede zeneműkiadóhivatalában Budapest VI. Csengery-utca 62. sz. a.

Szerkesztői posta.

K. R. Urhölgynek. A meleg hangon írt levelet köszöni a szerkesztő, valamint a küldött elbeszélést is, melyet már a napokban megkezdünk.

K. B. Jönni fognak. Köszönjük. **K. Z.** Ugy a vers, mint a tárcza a most folyó tárcza befejezésével jönni fognak.

Női hűség. Mihelyt terünk engedni felhasználjuk; egyszersmind kérjük teljes címét. **D. . . . .** r. Munkásságát köszönjük és továbbra is kérjük.

F. J. Igó. Óhajta szerint fogunk eljárni. Örülünk, hogy a dal forrása ott is buzog a maga erőteljességében.

Virgwa. A sok aktuális közleni való miatt késtünk. Szíves elnézését kérjük.

R. J. Mi mosolyogtunk az egész dologon és nem is vetünk ügyet az egész borzenkedésre. A kicsi akkor is kicsi marad, ha a torony tetejéről kiabál is. Ebből most már ön is láthatja azt, hogy miért nem közöljük beküldött ezikkelyét.

Kíváncsi. A kéredezett fog felolvasni a Csokonai kör-ben az idén is, de hogy mikor és mi lesz felolvasásának tárgya, azt még ő maga se tudja. A felolvasások megállapított sorrendjét legközelebb hozzuk s ebben benne lesz a felelet az Ön megtisztelő kérézése is.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai“ nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Akos.**

Dr. Koszorus István
orvos-, sebész-, szülész-,
szemész-, fogorvos

Debreczenben, Kis-Várad-utca 2109.
sz. Münch-féle ház földszint,
fogad reggel 7¹/₂ órától
kezdve estig. 1022-2-2

Valamennyi könyvkereskedők által megrendelhető a díjjal kitüntetett s 28. kiadásban megjelent dr. Müller tanár által írott füzet a **szavart ideg- és sexualis bajokról.**

Postán küldetik szét 60 kr. (bélyegeken is) előleges beküldése ellenében.

Eduard Bendt, Braunschweig.

A Somogyi örökösök Pusztaközségi birtoka

a legkitünőbb szántó földek,

ellátva dusan épületekkel, kényelmes urilakkal, dohánytermeléssel, szabadkézből

sürgősen eladó

a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett

Értekezhetni lehet **Dr. Nagy Lajos** ügyvéd urral, vagy **özv. Somogyi János**-néval **Bárány-utca 2377. sz. a.**

1042-3-1

Félszázad óta

kitűnőnek elismert

Arany érem Pécs 1888. **Dr. Sichulsky-féle** Erdem érem Temesvár 1880.

Arczenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírű és bámulatos hatásuk képezik. Megbízható sikerrel használtatnak szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztatlansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr, egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt, egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpszappan 25 kr.

JOLIESSANTE-CRÉME

bőrfinomító és szépítő szer.

Kitűnő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 65 kr.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsás és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arcra láthatatlanul tapadva, annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 60 kr, egy kis doboz 50 kr.

JOLIESSANTE-FOGPOPOR

legégszűcsesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűzösüség elűváltása s megóvására, mely által egy-uttal a foghúrsra is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

JOLIESSANTE-SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toillette-szappan. A bőr finomná és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, üde kinézését. Kívánatra mintadarabok ingyen adtnak. Egy darab ára 40 kr.

Haj-Restorer

biztos szer a megcsúszott haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt.

Valódi minőségben kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán. — Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerteráiban (Tisza-palota).

980-20 16

Első rangu szálloda

a főváros középpontján

„Vadászkürt szálloda“
BUDAPESTEN.

Ujjonnan berendezve: Lift, villamos világítás, fürdők, távbeszélő, mérsékelt árak u. m.: szép nagy utozai szobák:

I. emeleten 4.50 frt

II. „ 3.50 „

III. „ 2.50 „

Udvari szobák 1.50-2.50-ig.

Huzamosabb tartózkodásnál 20% engedmény.

Lakosztályok teli tartózkodásra egyezség szerint.

Magyar és francia konyha.

Saját terméssü borok.

Kammer Ernő

tulajdonos.

985-6-5

230

Az „ISTVÁN“ gőzmalom társulat örleményeinek

ÁRJEJEGYZÉKE
saját raktárában.

Az 1887. április 16-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett.

ZSÁKKAL EGYÜTT.

	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemű	13.20
B. „ „ apró szemű	15.40
0. Királyliszt	15.40
1. Lángliszt kivonat	14.80
2. Elsőrendű zsemlyeliszt	14.20
3. Zsemlyeliszt	13.80
4. Elsőrendű kenyérliszt	13.20
5. Közép kenyérliszt	12.60
6. Kenyérliszt	12.20
7. Barna kenyérliszt	10.20
8. Takarmányliszt	7.10
11. Finom korpa zsákkal	3.80
11. „ „ zsák nélkül	3.60
12. Durva korpa zsákkal	3.80
12. „ „ zsák nélkül	3.60
Csirke buza zsák nélkül	3.—

A zsákok súlytartalma teljsulyt tiszta súlynak véve.

A. B. 0-6 számig	85 kiló
7. és 8. szám	70 „
11. 12.	50 „

Debreczen, 1896. nov. 21. 1041-2-1

KLYTHIA- a bőr
ápolására.
ZSIRPOR

Legelőgánsabb toillette-, bálí és salonpor, fehér, rózsaszín vagy sárga. Vegyszilleg megvizsgálva és jónak találva

Dr. POHL J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.

1 doboz ára 1 frt 20 kr.
Szátküldés utánvétel-
lel vagy az összeg
előleges beküldése
ellen.

Taussig Gottlieb
cs. és kir. udvari toillette-szappanok és illatszerek gyára Bécs.
Főraktár: BÉCS, I., Wollzeile Nr. 3.

Kapható Debreczenben **Baum Miksánál** és a legtöbb illatszert- és gyógyszerüzletekben és gyógyszerteráiban.

Ujdonságok

az őszi és téli idényre
Divatós női ruhaszövetekben,
 Színes selymekben,
 Legujabb diszekben, 913 0-90
mosó velezekben,
 Téli nagykendőkben,
 nagy választékban érkeztek raktárra.
Szabó Lajos fiai,
 Debreczen, Rózsatér.

Idős és fiatal férfiaknak!

Pótszer
**Copaiva-Cubeb Santalgöngyök és Cink-
 befecskendezések stb.**

és más orvosszerek helyett. Dr. Müller törzs-
 főorvostól föltalált Injecciónok és labdacsook orvosi
 rendelés szerint készítvék és orvosoktól a lezlob-
 ban ajánlvák, mint a legjobb és kipróbált szer
 mindennemű kifolyások és húgycső betegségek
 ellen, gyors és biztos hatásnak, — még idült
 betegségeknek is minden utóhaj nélkül használ-
 hatók. — Pár nap alatt a legjobb eredmény
 észlelhető.

Ára orvosi utasítással együtt 1. sz. ujjman
 keletkezett bajok ellen 1 frt 60 kr., 2. sz. idült
 régi bajok ellen 2 frt 50 kr., csomagolás 25 kr.

Egyedüli raktár és készítési helye:
Szent-György gyógyszer-tár
 Bécsben, V2 kerület, Wimmer-utca 33 sz.,
 havá minden levélben megrendelések küldendők.
 Kérem e hirdetést kivágni és eltenni.

987-16-2

RONCEGNO

legerősebb természetes **arzenikus és vas-
 tartalmu ásványviz**

a legelső orvosi tekintélyek által ajánlva és haszná-
 landó orvosi utasítás szerint:

**Anámia, halványulás, bőr-, ideg- és női
 bajoknál, mocsárláz stb.**

Az ivó-kúra egész éven át használhatik.
 Raktárak minden ásványvízkereskedésben és
 gyógyszer-tárban.

971-20-12

Heiman és Halmágyi

Megérkeztek!

Heiman és Halmágyi legnagyobb
 női és gyermek felöltők áruházában,
 Debreczen, főpostával szemben

az őszi és téli

idényre a legujabb

női és gyermek-felöltők

és mindenféle szörme-árak dus
 választékban.

Női és gyermekfelöltők árunéza!

974-0-9

Első magyar orvosilag elősmert mü mell-fűző gyár.

GOLDSTEIN KAROLINA

DEBRECZEN, Főtér, Huber-ház, a megyeháza mellett.
 „Matiné fűző.”

Előrsz.

Hátrész.

Ezen gummi fűző mint saját találmányom kiválóan alkalmas mint házi-
 fűző, erős és sugár alakoknak, fedi a hast is. erős Blanchettel és gummi
 háttal rugók helyett 2.50-3 frtig, val. halcsontból 3.50-7 frtig, szop-
 tatós-fűzőre alakítva 50 krral drágább.

Mindezen fűzők mérték után 6 óra alatt készíttetnek.

969-96-23

Folyton nagy készlet, nagy választék 40 krtól feljebb.

Vidéki megrendelések 6 óra alatt készíttetnek.
 Képes árjegyzék ingyen.

Legnagyobb és legolcsóbb butorraktár.

Schwarz Vilmos

Debreczen, Nagyvárad-u. 2083. sz.

Gyárhelyiség : Szálka-köz 1973. sz.

1014-0-4 **Alapított 1875.**

Gyors és pontos kiszolgálat biztosítottik

Jó tállás mellett.

Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, Keresk. Akad. épületében,
 a nagytemplom mellett,

eredeti amerikai varrógépek,

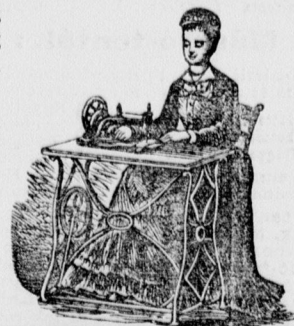
angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Biczikli részek legolcsóbban
 csak nálam kaphatók, valamint mindennemű javításokat
 műszerész műhelyemben pontosan mérsé-
 kelt árak mellett készítek.

**Varrógépek, kerékpárok, írógépek,
 orvosi műszerek, fog-furógép, villanygépeket, mű-
 lábakat és mindenféle testhordó készülékeket mérték
 után készítek és javítok.**

Nyilvános figyelmeztetés!

Az első egyedül álló varrógép-
 és kerékpár műszerész javító
 műhelye törvényes iparral egye-
 dül Debreczenben.

979-25-7

Szőnyegek,

csipke- és szövet-
függönyök,
ágy- és asztalterítők,
butorszövetek, viaszos vásznak
nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos fiai

cégnél, Debreczen, Rózsater.

972-0-91

Éladó gőzmalom

B.-Ujvároson.

1650 négyszögöl területen, jó karban levő szilárdan épített épületekkel. 40 lóerejű fekvő gőzgép sűrítővel és Cornwall gőzkazánnal, 4 pár 42" átméretű kőjárattal, egy 21-es Ganz-hengerrel, 3 lisztosztályozó hengerrel és felvonókkal, egy kásajárral és egy teljes olajgyári berendezéssel.

Venni szándékozók kéretnek e lap kiadóhivatalához fordulni.

1013-10-4

Árverési hirdetés.

Az Alföldi Takarékpénztárnál Debreczenben elzálogosított és kamathátralékos következő számu zálogtárgyak, n. m.: 3403., 4077., 4191., 4482., 4489., 4591., 4718., 4751., 4756., 4817., 4824., 4854., 4973., 4975., 4981., 5012., 5055., 5074., 5101. és 5112. **1896. évi december hó 9-én délután 3 órakor** az üzlethelyiségben nyilvános árverésen eladni fognak.

1037-1-1

Az igazgatóság.

Leonhardi-féle tenták

A legjobbak

Osakis valódi a feltalálótól

LEONHARDI ÁGOST, Bodenbach a. d. Elbe

ezen véd-

osász. kir. osztr.

36089. szám.

jegygyel

magy. kir. szab.

48274. szám

Író-tenták:

Legjobb folyó tinta a könyvvezetéshez; határtalan tartósság okmányok számára. Szabadalmazott eljárásom szerint készítve.

Másoló-tenták:

Kitűnően másolódnak; egyszerű mind könyvelésre is ajánlatosak. Egyetlen tenták keresek levelezésre, melyekről hónapok mulva tiszta másolatok készíthetők. Non plus ultra másoló 4-6 másolatot ad. Fontos bankoknak, biztosítótársaságoknak és tengereituli levelezésre.

Színez-tenták, autográfia-tenták, hektograph-tenták, folyékony-tus mérnöknek és rajzolóknak tenták-porok és kivonatok, bélyegző-festék, másoló-festék, legszébb írógép-festékek; fehérnemű jegyzés festék, folyékony enyv és gummi, halenyv fényenyv, Eau de Labarrapue tentafoltok eltávolítására papírról és fehérneműről. Pecsétviaszok bank-viasz ff. stb. A bel- és külföldi legtöbb írószerekkereskedésben kaphatók.

967-13-11

675.
1896.

Pályázati hirdetés.

Debreczen szab. kir. város **december hó 10-én** tartandó általános tisztu itó közgyűlésén a következő tisztviselői és a segéd és kezelő személyzet létszámában sorozott állások fognak választás útján betölteni, és pedig:

I. 6 évi időtartamra:

Sorszám.	Állás	Évi fizetés frt.	Lakbér frt.	Egyéb javadalmazás frt.	Jegyzet
1.	Polgármester	3500	500	500	személyes pótlék.
2.	Főjegyző	2200	400	—	
3.	7 Tanácsnok egyenként	2000	300	—	egy tanácsnok egyzersmind árvass éki elnök.
4.	Főügyész	2000	300	500	irodai átalány
5.	Alügyész	1000	200	—	
6.	I-ső aljegyző	1300	200	—	
7.	II-ik aljegyző	1200	200	—	
8.	III-ik aljegyző	1100	200	—	
9.	IV-ik aljegyző	1000	200	—	
10.	2 árvasszeiki ünök egyenként	1400	250	—	
11.	Közgyám	1100	200	—	
12.	Mátai biztos	800	—	300	lótartási átalány.
13.	Házipénztárnok	1400	250	—	
14.	Gyámpénztárnok	1100	250	—	
15.	Adópénztárnok	1200	250	—	

II. Életfogytiglan:

Sorszám.	Állás	Évi fizetés frt.	Lakbér frt.	Egyéb javadalmazás frt.	Jegyzet
1.	Rendőrfogalmazó	900	200	—	
2.	Erdész	1200	—	—	természetbeni lakás
3.	Birtoknyilvántartó	1000	200	—	
4.	Népfelk. nyilvánt.	700	150	—	
5.	2 házipénztári tiszt egyenként	750	150	—	
6.	Számvevői számtiszt	900	150	—	
7.	Adópénztári tiszt	700	150	—	
8.	2 irodatiszt. egyenk.	700	150	—	
9.	2 adókiv. egyen.	650	100	—	
10.	Leltári biztos	700	150	—	
11.	Leltári b. helyettes	650	150	—	
12.	Mezőbiztos	900	150	—	
13.	Rendőrbiztos oktató	750	100	—	
14.	2 rendőrbiztos egyenként	700	100	—	
15.	11 írnök egyenként	650	100	—	

Ezen állásokon kívül még a városi szervezési szabályzat által a segéd- és kezelő-személyzet létszámába sorolt mindazon tisztu állások is választás útján fognak ezen tisztu-jítás alkalmával betölteni, melyek a tisztu-jítás folyamán más tisztu-állásokra való megválasztás folytán esetleg megüresednek.

Felhivatnak mindazok, kik a felsorolt tisztu állásokra pályázni óhajtanak, hogy a szükséges minősítést igazoló okmányokkal kelleleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölt bizottság elnökéhez **1. évi december hó 5-ének délutáni 5 órájáig** annyival inkább benyújtsák, mert később érkező pályázati kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy ezen pályázati hirdetés II. 15. pontja alatt felsorolt 11 írnieki állás közül 9-re, és a 13. és 14. pontok alatt felsorolt 3 rendőrbiztos állásra az 1873. évi II. t.-cz. alapján a városi ujszervezési szabály 234. §-a értelmében első sorban igényjogosult altiszteknek van igényük, miért is más pályázók csak azon esetre lesznek figyelembe vehetők, ha kellő minősítéssel bíró altisztek nem jelentkeznének.

Debreczen, 1896. évi november hó 11.

Gróf Dégenfeld József,

főispán.